

ការជ្រើសរើសពូជដោយទឹកអំបិលនិងលាងសំអាត ដោយទឹកក្តៅភាពងាយស្រួល និងប្រសិទ្ធិភាព

Salt water seed selection and hot water seed disinfection, The easy and effective technology to help farmers to select quality

ដោយ : មន្ទីរកសិកម្មខេត្តបាត់ដំបង

ប្រវត្តិ : នៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ៨០% នៃការដាំដុះស្រូវគឺធ្វើប្រើវិធីពង្រោះ ។ ដូចនេះអត្រានៃការប្រើប្រាស់ពូជគឺមានបរិមាណខ្ពស់ជាង ខេត្តដទៃ ដែលធ្វើសន្ទូង ។ កសិករប្រើពូជច្រើនជាង ១២០គ.ក សម្រាប់ព្រួសលើផ្ទៃដីស្រែ ១ ហិកតា ។ ការណ៍នេះ បណ្តាលឱ្យមានភាពប្រកួតប្រជែង និងការលូតលាស់ខ្សោយរបស់ដើមផង ។ នេះជាមូលហេតុមួយដែលបណ្តាលឱ្យទិន្នផលទាបនៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ។

កសិករធ្វើការសាបពូជច្រើនដោយការបារម្ភ និង ដោយគិតថាដង់ស៊ីតេស្មៅតិច ។ គុណភាពរបស់ពូជស្រូវនៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបងគឺមិនខ្ពស់ណាស់ណានោះទេ ដោយហេតុថា មានកសិករអ្នកផលិតពូជតិចតួចពេក ។ គម្រោងលើកកំពស់សេវាកម្មផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មខេត្តបាត់ដំបងបានធ្វើការណែនាំលើ "ការជ្រើសរើសពូជដោយទឹកអំបិល និងលាងសំអាតដោយទឹកក្តៅ" ។ កសិករអាចធ្វើការជ្រើសរើសបានដោយខ្លួនឯងនូវពូជដែលមានគុណភាពពិជលិតផលរបស់ពួកគេដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសសាមញ្ញ និងមានប្រសិទ្ធិភាពដោយការជ្រើសរើសដោយទឹកអំបិល និងលាងសំអាតដោយទឹកក្តៅ ។

គោលបំណង : ជ្រើសរើសពូជមានគុណភាពពិជលិតកម្មរបស់កសិករផ្ទាល់ សាបពូជដោយបរិមាណសមស្រប និង ដង់ស៊ីតេដើមសមរម្យ ។ សំអាតពូជដែលបានជ្រើសរើស និងកាត់បន្ថយការបំផ្លាញដោយជំងឺឱ្យបានអប្បបរមា ។

ប្រសិទ្ធិភាពនៃការអនុវត្ត :

- ១. ទិន្នន័យរបស់យើងនៅឆ្នាំ ២០០៧ បានបង្ហាញពីកំណើននៃដំណុះពី ៨៩.៥% ទៅកំរិតល្អបំផុត ៩៧.១% ។
- ២. កសិករអាចបន្ថយបរិមាណពូជសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ។
- ៣. ជំងឺផ្សិតគឺមិនកើតមានឡើង ទៅលើពូជដែលបានលាងសំអាត ។
- ៤. ជាលទ្ធផល ទិន្នផលរបស់កសិករខ្លះកើនឡើងពីតិចជាង ២.០ton/ha (៣២០kg/rai) ទៅ ៣.០ton/ha (480kg/rai) ដោយប្រើប្រាស់លពូជ 80kg/ha (13kg/rai). ។

ដំណើរការ :

១. ការជ្រើសរើសពូជដោយទឹកអំបិល.

សម្ភារ ដែលត្រូវការចាំបាច់

ធុងទឹក 1 ឆ្នួលទឹក 1

កញ្ជ្រាង 1 ថង់ស្បែក 1

អំបិល 2.5kg ជាមួយទឹក ១០ លីត្រ

ស៊ុតទា : 3 (ថ្មី ស្រស់)

២. ការរៀបចំទឹកអំបិល

- ដាក់ទឹក និងស៊ុតទាក្នុងធុងទឹក រួចដាក់អំបិល ចូលរហូតដល់ស៊ុតទាអណ្តែត ដូចដែលបង្ហាញ នៅក្នុងរូប (ជាធម្មតាអំបិល 2.5kg ជាមួយទឹក ១០លីត្រ) ។ គម្រោង បានណែនាំ ឱ្យប្រើស៊ុតទាថ្មីស្រស់ចំនួន ៣គ្រាប់ ។

ប្រសិនបើប្រើស៊ុតទាចាស់ វាមានការពិបាកក្នុងការ សង្កេតដោយហេតុថាស៊ុតទាចាស់វាងាយអណ្តែតបើទោះជា អំបិលតិច ។

៣. ការជ្រើសរើស

- ដាក់ពូជចូលទៅក្នុងថង់ សំណាញ់ជាមុនបន្ទាប់មកដាក់វាចូល ទៅក្នុងអំបិលបន្ទាប់មកសូមកូរឱ្យ បានសព្វល្អ ពេលនោះ នឹងមានពូជ ខ្លះអណ្តែតឡើងមក ។

ពូជដែលអណ្តែតឡើងមក គឺស្រាល ស្បែក និងមិនទាន់ទុំល្អ ។ ពូជទាំងនេះ គឺមិនមានគុណភាពល្អ និងមិនគួរត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ ការដាំដុះនោះទេ ប៉ុន្តែអាចឱ្យសត្វ ស៊ីបាន ។

- ដូសគ្រាប់ដែលអណ្តែតទាំងអស់នោះចេញ ហើយលាងសំអាត ពូជដែលនៅសល់ជាមួយ ទឹកស្អាត ។

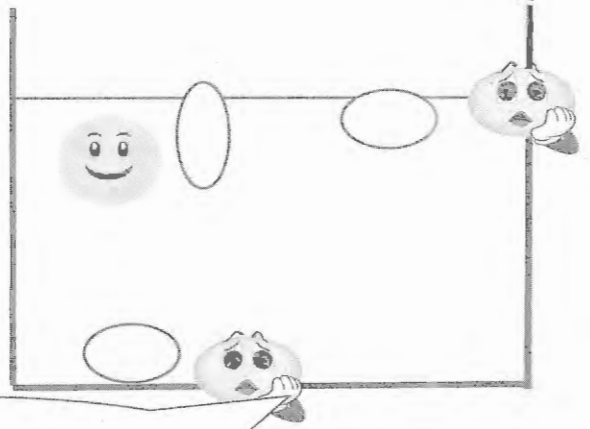
គ្រាប់ដែលនៅសល់នៅក្នុងទឹកអំបិល គឺធ្ងន់ ពេញគ្រាប់ និងទុំល្អ ។ ពូជទាំងនេះគឺមានគុណភាពល្អ និងគួរតែត្រូវ បានប្រើប្រាស់សម្រាប់ធ្វើ ការដាំដុះ ។

ការលាងសំអាតដោយទឹកក្តៅ

១. សម្ភារដែលត្រូវការចាំបាច់

ប្រសិនបើស៊ុតទាអណ្តែតធ្លាក់ អំបិលច្រើនពេក សូមបន្ថែមទឹក រហូតដល់ស៊ុតទាអណ្តែតឈរ

ប្រសិនបើស៊ុតទាលិចនៅបាត អំបិលមិនគ្រប់គ្រាន់សូម បន្ថែមអំបិលរហូតដល់ពងទាអណ្តែតឈរ

- ផ្ទាំង : 1
- ទែម៉ូម៉ែត្រ : 2
- យើងត្រូវការទែម៉ូម៉ែត្រ ២ ដើម្បី
- ជៀសវាងកំហុសក្នុងការវាស់កំដៅ ។

២. ការរៀបចំទឹកក្តៅ

- រៀបចំទឹកក្តៅកំរិត 65 °C
- អំណានសីតុណ្ហភាព ក្នុងកំរិតដែលដាក់ទែម៉ូម៉ែត្រនៅកំពស់ស្មើគ្នា
- ដាក់គ្រាប់ដែលបានជ្រើសរើស ចូលទៅ ក្នុងទឹកក្តៅ ។ ត្រូវរក្សាសីតុណ្ហភាពរបស់ទឹក នៅកំរិត 60 °C ។ ប្រសិនបើសីតុណ្ហភាពចុះទាបជាង 60°C ត្រូវកំដៅវាម្តងទៀតរហូតដល់ ៦០°C ។ ប្រសិនបើសីតុណ្ហភាពខ្ពស់ជាង 60°C ត្រូវថែមទឹករហូតចុះដល់ 60°C. បន្ទាប់មកត្រាំក្នុងនោះ ៥នាទី
- បន្ទាប់ពីត្រាំក្នុងនោះ ៥នាទីរួចមក លើកពូជនោះចេញរួចត្រាំក្នុងទឹកត្រជាក់ ។

កំណត់សំគាល់ :

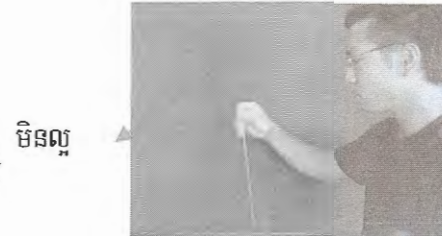
១. ការរក្សាពូជទុក

- ក្នុងករណីដែលកសិករចង់រក្សាពូជទាំងនោះទុកវិញក្រោយពីការធ្វើបែបនោះរួចមកកសិករត្រូវហាលពូជនោះឱ្យស្ងួត
- នៅពេលដែលហាលស្ងួតរួចហើយនោះ ពូជទាំងនោះអាចរក្សាដំណុះខ្ពស់បានសម្រាប់រយៈពេល ៣ខែ ។

២. ការកំចាត់ស្មៅ

- នៅពេលដែលគ្រាប់ពូជទាំងនោះបានសាបរួចហើយនោះ ត្រូវរង់ចាំរហូតដល់មានដំណុះរួចទើបភ្ជួរលុប (ភ្ជួរពង្រោះលើកទី ១) ។ អ្នកអាចរង់ចាំមើល ប្រសិនបើស្មៅមានដំណុះម្តងទៀត អ្នកអាចភ្ជួរលុបម្តងទៀតបាន (ភ្ជួរ ពង្រោះលើកទី ២) ។ អ្នកអាចគ្រប់គ្រងស្មៅបានតាមវិធីនេះ ។

ល្អ

មិនល្អ

៣. បរិមាណពូជប្រើប្រាស់

- បរិមាណពូជ ដែលត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់ធ្វើ ពង្រោះគឺ 80Kg/ha សម្រាប់ការធ្វើសន្លុងគឺ 40kg/ha ។ សម្រាប់ធ្វើថ្នាលគឺ 50g លើថ្នាល 10m² ។